

Barne-, likestillings- og  
inkluderingsdepartementet  
Postboks 8036 Dep  
0030 OSLO

Også sendt elektronisk til:  
[ero@bld.dep.no](mailto:ero@bld.dep.no)

Dato: 14.02.2012  
Vår ref.: 11-852/BKA/TS/CT  
Deres ref.: 201104560-/EROFJS

## **Endringer i gjeldsordningsloven mv. - høringsuttalelse**

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets (BLD) høringsbrev av 5.12.2011 vedrørende endringer i gjeldsordningsloven mv. med svarfrist 5.3.2012.

### **FNOs hovedsynspunkter er:**

- FNO støtter forslaget om å etablere standardiserte livsoppholdssatser ved utleggstrekk etter tvangsfullbyrdelsesloven og gjeldsordning etter gjeldsordningsloven.
- Departementet og utvalget er av det syn at beregningsmåten for livsoppholdssatsene ved gjeldsordning har resultert i at satsene for blitt for høye. FNO deler dette synet.
- I likhet med utvalget mener FNO at sakene etter gjeldsordningsloven bør kanaliseres til særskilte namsmenn.
- FNO er imot departementets forslag om å åpne for gjeldsordning for personer som bor i utlandet. Kontrollhensynet og faren for unndragelse tilsier at gjeldende krav om at søknad om gjeldsordning skal leveres til namsmannen der skyldneren bor, må opprettholdes.
- FNO stiller spørsmål ved behovet for å gå videre med arbeidet med felles anerkjennelse av nordiske gjeldsordninger. Det kreves et omfattende arbeid i alle nordiske land for å lage regler som er tilpasset et fåtall skyldnere.

Nærmere om de konkrete forslagene til endringer i gjeldsordningsloven mv.:

## 1. Standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse (utleggstrekk)

### 1.1 Innledning

FNO vil innledningsvis presisere at banknæringen helt siden Graver-utvalgets innstilling NOU1991:16, og i det praktiske arbeidet med gjeldsordninger, har stilt seg positiv til gjeldsordningsinstituttet. Det er viktig, både for den enkelte skyldner og for samfunnet, at den som er varig ute av stand til å betjene sin gjeld skal gis mulighet til en ny start ved å leve nøkternt i en tidsavgrenset periode, og i denne perioden nedbetale så mye av gjelden som skyldneren evner.

Det er imidlertid av stor betydning for så vel betalingsmoralen som samfunnets aksept av ordningen at det ikke skal være *for lett* å komme gjennom gjeldsordningsperioden. Dette kan bli tilfellet dersom livsoppholdssatsene er for høye. Konsekvensene kan blant annet bli at personer med alminnelig god økonomi kvalifiserer for gjeldsordning og at få skyldnere må betale dividende. Dette kan igjen gi negative incentiver til nedbetaling av gjeld og virke støtende for personer som til tross for lav inntekt betaler sin gjeld. Utgangspunktet må i alminnelighet være at all gjeld skal betales.

En gjeldsordning for skyldneren medfører *ikke* at gjelden forsvinner. Tvert om overføres tapet til andre, i første omgang på kreditorer og kausjonister, og i neste omgang på kreditorenes øvrige kunder. Selv om en gjeldsordning på kort sikt kan være en fordel for skyldneren, kan for høye gjeldsordningssatser på lengre sikt føre til at personer med lav inntekt, som kan ha et sterkt behov for å fordele utgifter over tid, i praksis ikke vil få tilgang til kredittmarkedet.

Nedenfor følger FNOs kommentarer til rapporten om etablering av standardiserte livsoppholdssatser ved utleggstrekk etter tvangsfullbyrdsesloven og gjeldsordningsloven.

### 1.2 Standardiserte satser

Departementet foreslår å etablere standardiserte livsoppholdssatser ved utleggstrekk etter tvangsfullbyrdsesloven (tvangsl.) og gjeldsordning etter gjeldsordningsloven (gol.). Det rettslige utgangspunktet etter begge lovene er at skyldneren etter en konkret vurdering fra namsmannen må kunne beholde det som med "rimelighet trengs til underhold".

FNO støtter forslaget om standardiserte satser for livsopphold da vi anser det hensiktsmessig at det blir dannet en enhetlig felles grunnlag som namsmennene, herunder både særnamsmenn og de alminnelige namsmenn, kan ta utgangspunkt i ved skjønnsutøvelsen. Dette til tross for at vi ser at enkelte personer *med utleggstrekk*, for eksempel skyldnere hvis saker behandles av Namsfogden i Oslo, i utgangspunktet vil sitte igjen med mer i livsopphold

pr måned etter de nye satsene enn etter den satsen som legges til grunn i dag. Slik FNO ser det vil forslaget for utleggstrekkenes del i noen grad kunne veies opp gjennom bruk av lengre trekk. Standardiserte satser vil etter vårt syn gi en likere behandling av sakene enn i dag, gi skyldnerne og kreditorene større forutberegnlighet, og føre til enklere saksbehandling for namsmennene. Disse forhold taler etter vårt syn i retning av at satsene bør endres.

Departementet påpeker at et av formålene med forslaget er å redusere størrelsen på livsoppholdssatsene ved gjeldsordning. Begrunnelsen er utvalgets beskrivelse om at dagens satser for livsopphold har blitt for høye – i 2004 ble det besluttet at livsoppholdet skulle settes til minimum 85 % av minstepensjonen. Beslutningen har medført at personer med alminnelig inntekt kvalifiserer for gjeldsordning, og at få skyldnere betaler dividende. I og med at personer under gjeldsordning også får beholde utgifter til å bo, vil disse, i følge utvalget kunne sitte igjen med mer pr måned enn minstepensjonister.

FNO er enig med utvalget i at utviklingen av livsoppholdssatsen er bekymringsverdig. Det kan også nevnes at Sparebankforeningen og FNO allerede i brev datert 3.05.04 til Stortingets Familie-, kultur- og administrasjonskomité vedrørende Dok. Nr. 8:37 (2003-2004) livsoppholdssatser ved gjeldsordning, advarte mot å knytte livsoppholdssatsene opp mot utviklingen av minstepensjonen.

Vi imøteser derfor en revurdering av dagens satser for livsopphold ved gjeldsordning.

### *1.3 Hvilke utgifter bør inngå i de standardiserte satsene*

FNO er enig med utvalget at alle utgifter med unntak av boutgifter bør inngå i de standardiserte satsene. Som utvalget nevner vil namsmannen i de fleste utleggsforretninger ikke ha opplysninger om verken transport- eller strømutfgifter, og FNO mener derfor det er hensiktsmessig at disse beløpene omfattes av de faste satsene.

### *1.4 Nivået på standardsatser*

Utvalget foreslår videre å fastsette de standardiserte satser som langtidssatser, dvs. at satsene tar høyde for at skyldneren skal kunne leve av beløpet gjennom flere år. FNO er for så vidt enig i dette utgangspunktet da vi ser at enkelte av utleggstrekkene kan være av samme lengde som gjeldsordningsperioden, men likevel med den begrensning at vi mener at satsene må settes ned ved korte(re) utleggstrekk. Ved slike trekk vil skyldneren lettere kunne stramme inn forbruket.

Når det gjelder størrelsen på det standardiserte beløpet, er FNO enig med arbeidsgruppen i at de standardiserte satsene må ligge under det som anses tilstrekkelig for å dekke alminnelige forbruksutgifter. Etter vårt syn er det åpenbart at en skyldner må akseptere og

ha mindre penger til rådighet enn det som oppfattes som et vanlig norsk hushold i SIFOs standardbudsjett. Noe annet vil kunne oppfattes støtende. Samtidig bør nivået være noe høyere enn sosialhjelpsatsene som kun er ment midlertidig å dekke livsopphold. Som tidligere nevnt, er det hensiktsmessig at satsene inkluderer utgifter til strøm og fyring.

FNO støtter derfor arbeidsgruppens forslag om at nye standardiserte satser tilsvarer bidragsevnesatsen som inkluderer strøm og fyring.

#### *1.5 Nærmere regulering av namsmannens skjønnsutøvelse*

Selv om det etableres standardiserte satser, skal det skje en konkret vurdering av hva som med rimelighet trengs til livsopphold. Utvalget har vurdert det slik at det ikke er ønskelig å fastsette hvilke hensyn som er relevante i denne vurderingen. Det presiseres likevel i rapporten at det ikke er tilstrekkelig å konstatere at skyldneren har høyere utgifter enn de standardiserte satsene.

FNO mener prinsipielt at satsene ikke bør kunne settes høyere/økes til fordel for skyldneren med mindre det foreligger tungtveiende grunner for dette, for eksempel sykdom eller et handikap. Dersom det fastsettes en videre adgang til å fravike satsene i skyldnerens favør, bør det som et minimum klart fremgå av forarbeidene at det skal svært mye til for å fravike disse til skyldnerens fordel. Blir rommet for skjønn stort, vil dette kunne føre til at satsene i praksis ikke blir standardiserte. Dette kan igjen føre til ulik saksbehandling hos namsmennene og til forskjellsbehandling av skyldnerne og kreditorene, noe endringsforslaget nettopp skal motvirke.

#### *1.6 Inndeling av satsene i ulike komponenter*

FNO deler utvalgets syn om at det ikke er hensiktsmessig, ei heller nødvendig, at det i forskrifts form lages en oppstilling over de ulike postene i satsene. Vi er enige i at en oppsplitting kan føre til et større press mot satsene, og til større press på namsmannen fra skyldnere som vil påvise at de har enkeltutgifter som overstiger de standardbeløp som er lagt til grunn.

#### *1.7 Særlige satser for barn*

Arbeidsgruppen foreslår at det bør fastsettes standardiserte satser for hvor mye skyldneren kan beholde til å dekke utgifter knyttet til omsorg for barn. FNO mener det er riktig at barn i rimelig grad bør skjermes for virkningene av foreldrenes økonomiske problemer. Barn bør sikres å kunne delta i aktiviteter i rimelig utstrekning på lik linje med andre barn, dog likevel slik at det må forventes at familien totalt sett må ha et lavere forbruk enn det som er vanlig. Også her synes det imidlertid fornuftig å sette satsene noe høyere enn satsene for sosialhjelp, som kun er en midlertidig løsning.

FNO er av det syn at for høye satser vil kunne medføre at familier med alminnelig økonomi ikke vil anses å ha evne til å betjene gjeld. Vi slutter oss imidlertid til utvalgets forslag om at satsene for barn bør tilsvare retningslinjene for sosialhjelp med et tillegg på 10 %. Vi er også enige i at det bør gjøres et fradrag for stordriftsfordeler med 20 % pr person etter tre personer.

### *1.8 Justering av satsene*

I likhet med arbeidsgruppen anser FNO justering etter konsumprisindeksen som det beste alternativet for justering da dette vil være mest i samsvar med lovens utgangspunkt om at skyldneren skal kunne beholde det som med rimelighet trengs til underhold. Skyldnerens behov vil, som utvalget presiserer, være avhengig av prisen på nødvendige varer og ikke avhengig av inntektsnivået i samfunnet for øvrig.

### *1.9 Forslag til gjennomføring*

FNO deler arbeidsgruppens syn om at de standardiserte satsene bør forankres i lov, gjennom å innta en forskriftshjemmel i dekningsloven § 2-7 og i gjeldsordningsloven § 4-3. Kun på denne måten vil man signalisere at satsene faktisk skal bli brukt av alle namsmennene og sikre likebehandling. Forankring i lov sikrer også forutberegnlighet for skyldnerne og kreditorene, og for andre som ønsker kunnskap om regelverket.

### *1.10 Virkeområde og overgangsordninger*

Regelendringene må naturlig nok gis virkning i saker som igangsettes etter at endringene har trådt i kraft.

FNO mener imidlertid også at satsene, når de først trer i kraft, også må være bindende i utleggssaker hvor det begjæres endring av etablerte trekk etter tvangsloven § 7-23 eller i klagesaker etter tvangsloven § 5-16. FNO ser at dette synspunktet kan føre til en økning i klagesaker og at forslaget kan resultere i at enkelte skyldnere får økt sats for livsopphold. Etter vårt syn kan dette ikke ha avgjørende betydning. Jo flere overgangsordninger som lages, desto mer uklart blir regelverket.

FNO vil uansett anta at eventuelle økte livsoppholdssatser i utleggssaker til en viss grad vil kunne oppveies av trekk av lengre varighet. I likhet med utvalget mener FNO også at det er sannsynlig at flere namsmenn ved omgjørings-/klagesaker, i mangel av klare satser etter gjeldende regler, vil legge de nye satsene til grunn selv om disse satsene formelt sett ikke har trådt i kraft.

De nye satsene må etter FNOs syn også gjøres gjeldende i de dynamiske gjeldsordningssakene. I disse sakene er det avtalt at livsoppholdssatsene skal justeres årlig. FNO mener at hensynet til kreditor her må gå foran hensynet til skyldneren, slik at de nye

satsene benyttes ved årlige regulering av livsoppholdet. Når lovgiver først har besluttet at standardsatsene dekker nødvendig livsopphold, er det prinsipielt uheldig om enkelte skyldnere får beholde et høyere beløp til livsopphold enn andre skyldnere. FNO kan dermed ikke se at det foreligger et behov for dobbelt sett med satser i en overgangsperiode.

FNO ser likevel at dette kan stille seg noe annerledes i de statiske gjeldsordningssakene. Disse avtalene baserer seg på livsoppholdssatsene som gjaldt da avtalen ble etablert, og FNO kan ut fra prinsippet om at avtaler skal holdes, akseptere at disse må løpe som avtalt på åpningstidspunktet for gjeldsordningen.

Når det gjelder skjæringspunktet som er avgjørende for om reglene om de nye satsene skal gjelde, deler FNO arbeidsgruppens syn om at det er mest fornuftig at skjæringspunktet knyttes opp mot åpningstidspunktet, men da med en forutsetning at søknaden er kommet inn før et visst tidspunkt.

## **2. Forslaget om å kanalisere sakene etter gjeldsordningsloven til særskilte namsmenn**

FNO støtter forslaget om å kanalisere sakene til særskilte namsmenn. I likhet med departementet og Politidirektoratet mener FNO at forslaget vil medføre betydelige effektivitetsfordeler, samtidig som at man i større grad vil sikre likebehandling av sakene, herunder lik skjønnsutøvelse basert på anvendelse av de foreslåtte standardiserte satsene.

## **3. Forslag om å åpne for søknader om gjeldsforhandling fra utlandet**

FNO er prinsipielt i mot forslaget fra departementet om å åpne for gjeldsordning for skyldnere som er bosatt utenfor Norge. FNO antar riktignok at noen utenlandsboende vil kunne ha et reelt behov for en gjeldsordning, men etter vår vurdering tilsier kontrollhensynet og faren for unndragelse at kravet i gol. § 2-1 første ledd om at søknad om gjeldsordning skal leveres til namsmannen der skyldneren bor, må opprettholdes.

Slik vi ser det vil namsmannen ha begrenset mulighet til å innhente informasjon vedrørende blant annet formuesgoder, arbeidsforhold, økonomisk stilling og forsørgeransvar fra utenlandske registre. Vurderingen av om vilkårene for gjeldsordning er oppfylt, vil derfor i større grad måtte baseres på skyldnerens opplysninger. Dette er opplysninger som i varierende grad vil kunne etterprøves av namsmannen, selv ved undersøkelser. Det vil etter vår vurdering også være vanskeligere å vurdere skyldnerens reelle økonomiske situasjon og evner knyttet til "eget forsøk" ved bruk av fjernkommunikasjon, enn ved direkte kontakt mellom namsmannen og skyldneren.

I tillegg til problemet med å etterprøve opplysninger som gis, vil det også være svært vanskelig for namsmannen å finne ut om det er opplysninger som *ikke gis* av skyldneren. Verdier vil lettere kunne skjules i utlandet enn i Norge, for eksempel ved at verdier som reelt

sett tilhører skyldneren investeres for eksempel i eiendom i en annens navn. Slikt vil være svært vanskelig, om enn umulig, for namsmannen å avsløre innen rammene av ordinær saksbehandling, og man vil neppe kunne unngå at en del skyldnere uberettiget vil få innvilget søknad om gjeldsordning. På denne måten vil en utenlandsboende skyldner kunne bli gjeldsfri i løpet av 5 år, samtidig som vedkommende vil kunne leve godt i utlandet. Kreditorerne og samfunnet vil derimot lide tap, noe som må anses støtende. Etter FNOs vurdering øker således risikoen for planlagt kreditorunndragelse dersom gol. § 2-1 første ledd endres som foreslått.

I enhver gjeldsordningssak hvor skyldneren bor i utlandet, vil det dessuten bli vanskeligere for kreditorerne og namsmannen å føre løpende kontroll med skyldneres økonomiske stilling. FNO vil anta at namsmannen ikke har ressurser til å følge opp enhver sak, slik at denne byrden vil påføres kreditorerne. Også på dette punkt vil det dermed være fare for tap for kreditorerne.

FNO vil for øvrig påpeke at en beslutning om ikke å åpne for gjeldsforhandling for utenlandsboende ikke hindrer skyldneren fra å få gjeldsordning. Det vil selvsagt være mulig for skyldneren å flytte tilbake til Norge og få gjeldsordning her, så fremt vilkårene for dette er oppfylt.

Dersom departementet likevel bestemmer seg for å åpne for gjeldsordning fra utlandet, vil FNO påpeke følgende:

FNO kan for det første vanskelig se at det med dagens kommunikasjonsmuligheter kan anses umulig eller uforholdsmessig vanskelig å gjennomføre egenforsøk fra et annet land. Det er etter vår oppfatning prinsipielt viktig at skyldneren som utgangspunkt selv tar ansvar for egen økonomi og selv prøver å komme frem til ordninger med kreditorerne. Vi er derfor av det syn at det skal svært mye til for at gjeldsforhandlinger skal åpnes for skyldnere i utlandet uten at det har vært gjennomført et egenforsøk jf. vilkåret i gol. § 1-3 annet ledd.

FNO mener videre at kravet i ny § 1-4 fjerde ledd om at det må være "ubetenkelig med hensyn til sakens opplysning" å åpne gjeldsforhandling, må tolkes svært strengt. Åpning av gjeldsforhandling for utenlandsboende må således være et snevert unntak, ikke en hovedregel. Vi viser her til våre argumenter ovenfor hvor vi går i mot departementets forslag på dette punkt. Etter vår vurdering må namsmannen også kunne slå fast at det er betenkelig å åpne gjeldsforhandling, dersom det vil være tidkrevende og/eller komplisert å få saken tilstrekkelig godt opplyst. Ellers vil det kunne bli uforholdsmessig ressurs- og tidkrevende å gjennomføre gjeldsordningssaker i de tilfellene hvor skyldneren bor i utlandet. FNO ber om at dette eventuelt presiseres i forarbeidene.

FNO deler videre departementets syn om at det er utilrådelig å etablere gjeldsordning for person som eier bolig eller andre verdifulle formuesgjenstander i utlandet. Som presisert ovenfor vil problemstillingen også kunne være at skyldneren unnlater å oppgi hva de *reelt* eier av bolig/eiendom eller andre verdifulle formuesgoder. Etter vårt syn vil det være svært vanskelig for namsmannen å finne ut av om skyldneren her gir riktige opplysninger eller ei. I formelle registre kan eiendelene også for eksempel være registrert på skyldnerens nærstående. FNO kan ikke se at departementet har tatt høyde for en slik problemstilling i høringsbrevet, og mener en avklaring på dette punkt må foretas før reglene eventuelt kan endres.

Ved en eventuell endring av bostedskravet, mener FNO også at det må gis spesifikke retningslinjer for utmålingen av livsoppholdssatsene. FNO deler departementets syn om at de retningslinjer og den praksis som allerede følges hos Namsfogden i Oslo ved utleggstrekk overfor personer bosatt i utlandet, er et godt utgangspunkt for beregningene. Likevel mener vi at disse bør gjennomgås slik at de er oppdatert til kostnadsbildet på tidspunktet for ikrafttredelsen av regelverket. Retningslinjene og satsene bør også gjennomgås regelmessig, slik at de til enhver tid er oppdaterte.

I likhet med departementet mener FNO at det er uheldig om en utenlandsboende gjeldsordningsskyldner risikerer fortsatt pågang fra norske kreditorer etter at gjeldsordningen er kommet i stand eller er fullført. FNO vil for ordens skyld påpeke at det følger av finansavtaleloven § 45 at en norsk finansinstitusjon kun kan overdra krav etter kredittavtaler mot forbruker til en annen finansinstitusjon eller til lignende institusjoner med mindre kredittkunden særskilt samtykker til at fordringen overdras til andre. Finansinstitusjoners mulighet for overdragelse av krav er dermed forholdsvis snever, noe som igjen minimerer risikoen for urettmessig innkreving av gjeld overfor gjeldsordningsskyldnere i utlandet. FNO har likevel forståelse for at det er behov for å belegge et forbud mot uberettiget innkreving med en sanksjon, og slik vi ser det vil i tilfelle bøter være den mest praktiske sanksjonsform.

#### **4. Fellesnordisk anerkjennelse av gjeldsordninger**

##### *4.1 Generelt*

Departementet har også sendt på høring utredningen om fellesnordisk anerkjennelse av gjeldsordninger. Rent prinsipielt er FNO ikke i mot at gjeldsordningsbeslutninger i annet nordisk land også gis rettsvikning i Norge, et synspunkt vi også la frem i høringsuttalelse om samme problemstilling i 2000. Vi ser at enkelte skyldnere kan få en noe lettere situasjon som følge av at en gjeldsordning i Norge også kan påberopes overfor kreditorerne i et annet nordisk land.



FNO vil likevel stille spørsmål ved om det er et behov for å videreføre prosessen med å oppnå fellesnordisk anerkjennelse. Videreføring vil kreve et omfattende regelverksarbeid i alle nordiske land, og det er nødvendig å få avklart en rekke kompliserte spørsmål knyttet til bl.a. lovvalg, verneting og litispendens. Dette arbeidet vil også kun få betydning for et fåtall skyldnere - i følge utredningen totalt i Norden ca. 1000 pr år.

Dersom det likevel blir aktuelt å innføre felles regler om slik anerkjennelse, vil FNO påpeke at vi er enige med utvalget i at det synes hensiktsmessig å innta regler i lovtekst. Dette vil gjøre det enklere å revidere reglene enn dersom det inngås en nordisk avtale, samtidig som om reglene kan bli lettere tilgjengelige.

Utredningen og dens forslag til regler danner for øvrig etter vår oppfatning et godt grunnlag for utarbeidelse av norske regler om gjensidig anerkjennelse av gjeldsordninger. Vi forutsetter imidlertid at eventuelle forslag til norske lovbestemmelser sendes på ordinær høring.

#### *4.2 Konkrete merknader*

FNO har enkelte konkrete merknader til punktene i utredningen (som igjen henviser til enkelte av modellovens forslag §§ A-K).

##### *Til 6.1 Værneting (kompetence)*

FNO deler utvalgets syn om at skyldnerens reelle bolig bør være avgjørende for avgrensningen av landenes stedlige kompetanse. Dette kriteriet vil normalt sett være forholdsvis enkelt å håndtere for de organer som skal håndtere søknader om gjeldsordning.

Vi støtter også innføringen av en formodning om at registrert bolig er reell bolig, så fremt skyldneren har hatt registrert bopel i samme land i seks måneder før søknaden om gjeldsordning, jf. forslaget § B. Av utredningen følger det at regelen også skal tolkes motsetningsvis slik at domstolen, i tilfelle hvor skyldnere har endret registrert bopelsland i løpet av de siste seks måneder, skal være særlig oppmerksom på om den aktuelt registrerte bopelen rent faktisk er skyldnerens reelle bolig. På denne måten vil man også i noen grad kunne hindre forum-shopping fra skyldneren, i den grad det er aktuelt mellom nordiske land. Også dette er etter FNOs oppfatning en fordel.

##### *Til 6.2 Litispendens mv.*

Under dette punkt forutsettes det kommunikasjon mellom de ulike organene som håndterer gjeldsordning i de ulike nordiske landene. Etter FNOs vurdering bør man før innføring av eventuelle regler foreta en vurdering om hvordan slik kommunikasjon skal gjennomføres i praksis. Vi vil i tillegg stille spørsmål om det er uproblematisk med slik kommunikasjon mellom organene ut fra regler om taushetsplikt/personvern.

Til 6.4.2 Virkningerne af anerkendelse af en avgjørelse om gjeldssanering

FNO vil uttrykkelig fremholde at en gjeldsordning i et land ikke kan ha virkninger på tinglige rettigheter i aktiva i andre land. Vi støtter derfor innføring av en bestemmelse med dette innhold, jf. forslaget § F.

Til 6.4.4 Underretning af kreditorerne. Anmeldelse af fordringer

Det fremgår av utredningen at det gjelder ulike regler for underretning av kreditorer og anmeldelse av krav i de nordiske land, og at det ikke er ønskelig å lage felles regler.

FNO mener at det er åpenbart at kjente kreditorer i andre land må underrettes om gjeldsordningen, jf. noe som også foreslås i modelloven § I. Av forslaget annet ledd fremgår det at en domstol, som behandler gjeldssaneringssaken, må bekjentgjøre gjeldssaneringssaken i andre nordiske land dersom det er *sannsynlig* at skyldneren har ukjente kreditorer med bopel, hjemsted eller hovedsete i disse landene.

FNO vil påpeke at det kan ha stor betydning for norske kreditorer dersom de ikke blir varslet om åpning av gjeldsordningssak. Slik vi oppfatter utredningen er det strengere regler i Sverige og Danmark for anmeldelse av krav og preklusjon av krav, enn de reglene som følger av norsk rett, og da først og fremst gjeldsordningsloven. En norsk kreditor kan i så fall miste retten til å bli med i gjeldsordningen, og kun stå igjen med muligheten til å inndrive krav i aktiva som befinner seg utenfor landet hvor gjeldsordningen ble avsagt.

FNO deler oppfatningen om at det vil være en unødvendig administrativ byrde å innføre en generell plikt til bekjentgjørelse av alle gjeldsordninger i alle nordiske land. Vi mener imidlertid at kravet om "sannsynlighet" i forslaget annet ledd må anses oppfylt i ethvert tilfelle hvor skyldneren har hatt registrert bopel, reell bopel eller varig(e) opphold i et eller flere nordiske land, og at domstolen må ha en selvstendig plikt til å få saken opplyst på dette punkt. Terskelen må med andre ord være svært lav for at bekjentgjørelse skal måtte foretas i bekjentgjørelsesmedier i de øvrige nordiske land.

6.4.5 Ordre Public

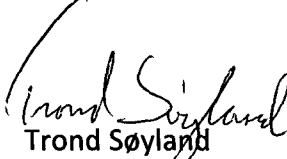
FNO støtter innføringen av en generell unntakelse om at anerkjennelse kan nektes i det omfang dette vil stride mot grunnleggende rettsprinsipper.

## 5. Avsluttende bemerkning fra FNO

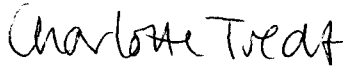
Det blir mer og mer vanlig at nordmenn flytter innad i Norge og/eller til utlandet, og det må antas at dette også vil gjelde for personer under gjeldsordning. Dersom det blir innført regler om gjensidig anerkjennelse av gjeldsordninger i Norden, vil dette også kunne medføre at flere personer under gjeldsordning flytter innad i Norden.

Som kjent er det behov for ulike beløp til livsopphold og boutgifter i ulike byer/steder i Norge og i utlandet. Etter FNOs vurdering vil det kunne oppfattes støtende om en skyldner som har fått gjeldsordning i Norge og fått innvilget "norske" livsoppholdssatser, kan flytte til et annet land hvor det er rimeligere å leve, uten at livsoppholdskostnadene og boutgiftene blir regulert ned automatisk. Det bør derfor presiseres i gol. § 6-4 at opplysning om flytting er en opplysning av vesentlig betydning som må gis namsmannen. Det ville etter FNOs syn vært fordelaktig om livsoppholdssatsene og boutgiftene ved slik melding fra skyldner kunne bli justert av namsmannen uten at kreditorene må begjære omgjøring etter § 6-2.

Med vennlig hilsen  
**Finansnæringens Fellesorganisasjon**



Trond Søyland  
seksjonsdirektør



Charlotte Tvedt  
juridisk seniorrådgiver